

is annyira a tudomány előbbrevitelében rejlik, mint inkább az egyének találkozását, a szakferfiak kölcsönös ismerkedését és a felfogásbeli ellentétek kiegyenlítését szolgálja. Mindezeket a feladatokat pedig a stockholmi kongresszus nagy mértékben teljesítette.

Kelt a zalavármegyei Csopakon 1910 szeptember hó 10-én.

A II. AGROGEOLOGIAI KONFERENCIA STOCKHOLMBAN.

Irta: TREITZ PÉTER m. kir. főgeológus.

Az első agrogeológiai konferencia Budapesten 1909-ben elhatározta, hogy a második konferenciát Stockholmban a XI. geológiai kongresszussal egyidejűleg fogják összehívni s megbizta LÓCZY LAJOS dr. egyetemi tanárt, a m. kir. földtani intézet igazgatóját, hogy a XI. geológiai kongresszus szervező bizottságával érintkezésbe lépjen. A felhívásra a talajismerettel foglalkozó szakferfiak külön bizottságot alakítottak s a II. agrogeológiai konferenciát úgy szervezték, hogy az, bár egyidejűleg a geológiai kongresszussal tartatik meg, de tőle minden tekintetben független, különálló konferencia lesz. A konferencia lefolyásáról és eredményeiről legközelebb részletesen be fogok számolni, most csak a tényeket és az adatokat sorolom fel.

A II. agrogeológiai konferenciát augusztus 17-én LINDMAN A. miniszter nyitotta meg. Utána a konferencia elnöke, ANDERSSON GUNNAR dr. professzor ismertette az ország talaját, annak geológiai kifejlődését és az erdő- és mezőgazdaságra való hatását. Ezután hét napon keresztül, többnyire délelőtt és délután folytak az előadások és a velük járó eszmecsere.

Az előadások többféle irányúak voltak. 1. Különböző országok földjének ismertetése. 2. A talaj osztályozásának kérdése. 3. Talajelemzési módzatoknak és eljárásoknak kérdései.

Az első csoportban igen érdekes előadásokat tartottak: ANDERSSON GUNNAR Svédországról, HUME W. FRASER, az egyiptomi földtani intézet igazgatója Egyiptom földjéről; MIKLASZEWSKI S., a varsói pedológiai laboratorium vezetője, Warsawa, és Afrika északi partvidékének földjéről, MURGOCI M. G., bukaresti műegyetemi tanár Anatólia földjéről, Dr. A. VAGELER Német-Kamerun földjéről; GORJANOVICS-KRAMBERGER K. dr. professzor. udvari tanácsos és dr. ŠANDOR F. tanár Horvát-Szlavonország földjéről az ország talajtérképének bemutatásával. A talaj osztályozásáról: HILGARD E. W. és LONGHRIDGE R. H. Kalifornia, INKEY BÉLA

v. főgeológus Dömötöri, Kassovits P. professzor Oroszországból. A harmadik csoportban a talaj fizikai és kémiai elemzéséről legtöbb előadást tartottak: ATTERBERG A. professzor Svédország, BEAME W. Egyiptom, VINASSA DE REGNY Olaszország, HALLISSY I. B. A. Írország, HISSINK D. I. Hollandia, DICENTI D. és SIGMOND E. dr. professzor Magyarország, RINDELL A. professzor Finnország, VESTERBERG A. Svédország, JOHANSSON S. Svédország, FEILITZEN H. dr., a tőzegkísérleti állomás igazgatója, Svédország, HAGLUND E. és WEIBUL M. Svédországból. Végül dr. RAMANN E. professzor, München: «A talaj kolloid anyagairól» küldött be egy értekezést.

Az agrogeológiai talajterképezések módjait FROSTERUS B. Finnország; BJÖRLYKKE K. O. Norvégia, BRÄUHÄUSER M. dr. Württembergből ismertették.

A konferenciának 160 tagja volt s a fásasztó üléseken mindig sokan vettek részt. A konferenciának a talajismereti szaktudományra nézve több korszakalkotó eredménye van.

Első és legfontosabb eredmény az, hogy az egyes klimazonákba tartozó országok különváltak egymástól s a talajosztályozást és nomenklaturát egymástól külön és függetlenül fogják megállapítani. A legtöbb szakférfiú az északi glaciális területbe tartozó országokból volt jelen s ennek a területnek a bizottsága meg is alakult. Az első zónába Északi Oroszország és Finnország, Svéd- és Norvégországok, Dánia, Hollandia, Anglia és Németalföld; a második zónába Ausztria keleti tartományai, Magyar- és Horvátország, Románia, Szerbia és Bolgárország, továbbá déli Oroszország tartoznak. Ennek a zónának a bizottsága, minthogy kevesen voltak jelen, nem alakulhatott meg, hanem a megalakulás a jövőben fog megtörténni. Végül a harmadik zónába tartozik a Földközi tenger melléke és Európa nyugati része. A bizottságok külön dolgoznak s munkálataikat a III. konferencia elé terjesztik, amely 1914-ben Szent-Pétervárott fog összehivatni. A talajelemzési eljárások kidolgozására is bizottságokat választottak, egy-egy elnökkel. Így a mechanikai elemzési eljárások egységes kidolgozására ATTERBERG A. KALMAR, svédországi tanárt, a kémiai elemzési eljárásokra SIGMOND ELEK műegyetemi tanár választották meg elnöknek. A konferencia munkálataiban a magyarok tevékeny részt vettek, úgy az előadásokban, mint a többi munkában. Az ülések elnökei GORJANOVICS-KRAMBERGER KÁROLY zágrábi egyetemi tanár és SIGMOND ELEK budapesti műegyetemi tanár voltak. A jegyzők ŠANDOR F. zágrábi tanár és ezen sorok írója. A konferencia alatt is több félnapos és befejezése után egy 12 napos gyönyörű és tanulságos kirándulást vezettek Közép- és Déli Svédországba. Ennek tanuságairól legközelebb fogok beszámolni.